

DE
LECTURĂ

ZORILNOI

COTIDIAN INDEPENDENT AL VAAI IULUI

ANUL II, NR. 321

JOI, 7 MARTIE 1991

4 PAGINI - 3 LEI

OF-URILE NOASTRE DE FIECARE ZI

Cercul sărăciei se strânge

Am fost dintotdeauna (chiar dacă am fost amăgiți că sintem o țară bogată) o țară de oameni săraci. Nu ne referim la virtuțile existente în oricare societate, care constituie de regulă excepții, ci la marea masă de oameni, nevoiți să trăiască la un nivel destul de scăzut de confort și de trai. Dintotdeauna românii cei mai mulți au încercat să existe lungind salariul de la o plată la alta, impunându-și în mod silit restricții. Nu pentru că nu le-ar fi trebuit anumite produse, care și așa nu se găseau pînă mai ieri, ci pentru faptul că nu le-au ajuns banii să cumpere. Tocmai de aceea poate speranțele noastre toate s-au legat în mod direct de aventura numită revoluția din decembrie 1989. Un act absolut necesar ce la vremea respectivă oferea tuturor șansa de a trăi mai bine. Am crezut cu toții că, într-adevăr, am sfîrșit cu sărăcia și vom avea un nivel de trai cît de cît mai apropiat de ceea ce s-ar putea numi confort. Adică să avem produse în magazine, să avem bani cu ce le cumpăra, să avem posibilitatea de a alege produse funcție de trebuințe și de calitatea lor, să avem căldură, butelii și multe alte bunuri absolut necesare pentru un trai decent măcar. Niciodată noi nu am emis pretenții la opulență. Și probabil că nici nu este recomandabil să ne gândim la așa ceva, în contextul în care „fruntea țării” aplică, la fel ca și înainte, principiul că o țară poate fi bogată și cu oameni săraci. De acest principiu ne-am săturat pî-

nă peste cap și, din păcate, sintem nevoiți să-l trăim și acum. E-adevărat, revoluția a sucit capul multora cu 180 de grade, iar unora chiar cu mai mult, după cum spunea recent cineva. Indiferent cu cîte grade ne-a sucit capul revoluția, situația de ansamblu în care trăim este departe de ceea ce ne-am fi așteptat. Să enumerăm doar cîteva din adevărurile vieții noastre a celor din Valea Jiului, care pot fi pentru oricine un argument temeinic, că nu trăim chiar așa de bine. În primul rînd n-am scăpat de rații și, mai mult decît atît, nivelul acestora n-a crescut decît simbolic. Zahărul se dă tot pe rație și îl consumăm tot luna următoare, datorită faptului că în luna pentru care este alocat, nu-l găsim în magazine. Uleiul este tot raționalizat și se găsește, din cînd în cînd; untul este din ce în ce mai rar și, oricît ai insista, nu-l poți întinde să-ți ajungă o lună, mălajul este tot un fel de „Fata Morgana”, făina albă la fel și multe altele, decît ne referim doar la alimentele la care s-au stabilit cote. Probabil, la nivelele decizionale, se gîndește tot ca înainte, anume că omul trebuie să urmeze același criminal program de alimentație rațională ce ne-a înveninat zilele în anii din urmă. Dar ce ne facem cu celelalte produse? Cozile la salam, la pui și la carne pot

Gheorghe CHIRVASA

(Continuare în pag. a 2-a)

Între speranță și deznădejde

Deși creștele munților hibernează încă sub stratul de zăpadă, ghioceii, mărțișoarele de pe reverul frumoaselor noastre denotă că primăvara bate la ușă. Primăvara speranțelor sau deznădejdilor noastre. Speranțe sau deznădejdi? Iată tema „fierbinte” a reflecțiilor cotidiene, de la 1 aprilie, ziua păcălelilor, ni se anunță o nouă etapă, deloc ademenitoare, a existenței noastre. Cum va fi, ce va fi?

O întrebare care naște, în multe conștiințe, nesiguranță, teamă. Dar sint și optimiști. Doar intrăm în anotimpul care ne aduce căldura și reînvierea naturii. Și dacă am scăpat de gerul iernii, de grevele aviatorilor și ceferiștilor, chiar și de războiul din Golf... om răzbi și de acum încolo, deși ne așteaptă a doua etapă a liberalizării prețurilor și alte încercări ale perioadei de tranziție.

Ceea ce este în măsură să răspundă multiplelor întrebări privind viața noastră de azi și de mâine este mult așteptatul Raport al primului ministru, dl. Petre Roman, prezentat acum, la început de primăvară, în fața Parlamentului despre stadiul reformei și programul Guvernului. Chiar dacă nu a răspuns la toate întrebările mai mult, el însuși ridică întrebări, este un document complex și coerent, dar și controversat.

În esență, ceea ce este clar și trebuie exprimat în mod tranșant este adevărul că, după 11 luni de la Revoluție, economia a ajuns într-o stare de paralizie, cu consecințe și implicații imprevizibile. Ajunge pentru ilustrarea acestei afirmații precizarea privind starea bugetului: în comparație cu 1989, veniturile au scăzut cu aproape 100 miliarde lei, iar cheltuielile au crescut cu aproape 30 miliarde. De fapt, fostele alocații pentru investiții au fost transformate direct în salarii, fără nici o bază economică, respectiv, un spor de producție corespunzător. S-a petrecut un fenomen de-a dreptul paradoxal — salariile au crescut în condițiile scăderii producției. O tendință periculoasă care după diagnosticul experților, va duce la catastrofă. Dar, în fața avertismentului categoric, replica vine în cor: „Nu ne temem! Vrem salarii bune!”

Este și aceasta o explicație a stării precare în care se găsește economia. Dar mai este și o structură aberantă, născută din gigantomania ceaușistă și viciată de precaritatea tehnologiilor depășite. O fi moștenire grea, dar și după revoluție, în loc ca economia să se redrezeze, a continuat degradingolada. Industria a func-

Ioan DUBEK

(Continuare în pag. a 2-a)

BĂRBAȚI!
Nu uitați că
mîine este...
știți dumneavoastră
ce!

Vinul vechi este de două feluri: cel medaliat la concursurile de peste hotare și... cel învechit în magazinele alimentarelor noastre. Primul sortiment a rezultat în urma unui proces tehnologic clasic, asupra căruia nu vrem să ne pronunțăm. Cel de-al doilea — este vorba despre fostul nostru „vin popular” de 17 sau 19 lei — a rezultat în urma unui proces tehnologic „modern” petrecut sub ochii noștri. În decursul anilor, am fost obișnuiți să lăudăm „medaliile”, dar să cumpărăm marfa care era pen-

Amețeala prețurilor

tru noi mai accesibilă, adică vinul cel bun și ieftin. Și acum am dori să facem la fel, dar e prea târziu. Vinul popular s-a inseris fulgerător pe spirala scumpirilor și a ajuns la o cotă de unde nu vrea să mai coboare, chiar dacă se acretește în frumoasele noastre prăvălii.

Glumă e glumă, dar problema vinurilor e destul de serioasă. Căci, nu este numai a acestui produs care, de altfel, poate lipsi din alimentația unei familii.

Dacă bine ne amintim, scumpirile anului 1990 au început pe o filieră ocolită (adidasii „Torsion”, blue-jeans, Kent, whisky...). Amețeala a cuprins apoi și alte produse, supuse unui principiu de fier: cerere mare, ofertă mică. Prețurile au devenit tot mai „pipărate”, între acestea situându-se și vinurile noastre.

Între timp, lumea s-a săturat de „import”. Cererea de adidasii a mai scăzut, unele produse au început să zacă în rafturi, dar prețurile rămîn „bătute-n cuie”. Dolarul scade, leul e în creștere, dar prețurile articolelor pe cale de a deveni nevandabile rămîn cocoțate la un nivel greu accesibil. Dulciurile, băuturile pe care încă am vrea să le mai denumim „populare” și alte multe articole alimentare și nealimentare.

Și acum, nedumeririle noastre: ce facem cu prețurile? Așteptăm să se degradeze marfa? Așteptăm indicațiile de la vreun for central pentru campania de genul „mari reduceri de prețuri”? Și-a câștigat comerțul destulă autonomie ca să decidă — de la caz la caz — asupra fiecărui pret, astfel încît să prevină producerea de pagube prin învechirea mărfurilor? Vinul vechi e bun, dar nu „cel învechit”, prin tehnologia de conservare „modernă” cu care am început aceste însemnări. Lip-

Ion MUSTAȚA

(Continuare în pag. a 2-a)

**Maxima
ZILEI**

Datoria noastră este să fim totdeauna vigilenți, mereu în gardă.

Kristine SAINT-JOHN

Tableta de distonocalm

GREU LA DEAL...

Citim în Buletinul de Informare publică, editat de Comisia Națională de Statistică, și nu ne vine să credem. Față de aceeași perioadă din anul trecut, în 1991 producția marfă industrială a scăzut cu 26,8 la sută, iar productivitatea muncii cu 23,5 la sută. Producția de cărbune, dragă noastră producție de cărbune a scăzut anul acesta, față de 1990, cu 36,7 la sută. Deci s-a realizat puțin mai mult de jumătate. La fiței stăm mai bine. Producția n-a scăzut decît cu 22,9 la sută. Autoturisme s-au făcut cu 61,2 la sută mai puține. Cine e înscris, să aștepte! Cine nu, să dea spagă! În ianuarie anul trecut am exportat 2.694 autoturisme. În ianuarie anul acesta doar 402 bucăți.

Astea sînt scăderile. Avem și „creșteri”. Indicele prețurilor a crescut cu 132,5 la sută la mărfuri alimentare, cu 185,7 la sută la nealimentare și cu 135,5 la sută la servicii. Mabița s-a scumpit cu 274 la sută, materialele de construcții cu 252 la sută, iar serviciile auto cu 188 la sută. Hirtia noastră s-a scumpit de aproape zece ori.

Așa scrie în Buletin. În traducere, ar însemna că am ajuns la pepeni. Și atunci, ne dăm o palmă peste frunte și exclamăm: „Greu la deal”

Mireea BUIORESCU

— Gura să vă rămînă mută/ de nu dați baeșis în valută!

Vași LOCOTĂ

CITIȚI ÎN ZIARUL DE AZI

LEGEA SALARIILOR
LEGEA CONTRACTULUI COLECTIV DE MUNCĂ

BUNE...

PRACTIC, INSTRUCTIV, EDUCATIV. Colecția „Caleidoscop” a Editurii CERES pune la dispoziția cititorilor o nouă lucrare de mare interes: „Învățarea eficientă și rapidă”. Cartea se află pe rafturile librăriilor. (I.D.)

DRUMURI DEGRADATE. De la un capăt la celălalt al municipiului Petrosani, arterele rutiere principale au ajuns într-o stare de degradare avansată. Pe fiecare kilometru șoferii își conduc mașinile făcând un adevărat slalom pentru evitarea nenumăraților gropi din asfalt. Ar fi cazul să se acorde, la nivelul primăriilor localităților, atenția cuvenită reparării drumurilor!

DOTARE Unitatea „Dacia Autoservice”, din orașul Petrița a fost dotată recent cu o modernă instalație Este vorba de o instalație de testare și reglare electronică a motoarelor, cu comandă digitală. În urind, după montarea noului instalații, posesorii de autoturisme vor putea să-și pună la punct motoarele și la Petrița, în condiții optime.

Cotidiene

BAIA COMUNALA din colonia Petrosani, strada Grig. I. tinde să se mute în stradă. Mai precis, apa țigănește prin pereți, urmare a unei avarii. Când te gîndesti că-i apă potabilă risipită, îți vine să joi alcoolizmine sau antitvialgice cu pumnul. (A.H.)

LA ADMINISTRATIA ziarului se adună fel de fel de obiecte găsite. Cel mai recent, o carte de mamea pe numele Mariu Achim. În document stă scris — Mariu Achim, născut în anul 1967. Măi omule, unde muncesti acum? Probabil că bați străzile, că altfel nu se explică! (A.H.)

ARANJAMENTE FLORALE la prețuri oficiale. Un buchet de flori, un ghiveci de plante ornamentale pot fi procurate, pentru a fi daruite fetei iubite, de la florăria nr. 1 din Petrosani (lingă teatru). Totul la prețuri oficiale. (G.H.O.)

RELATII COMERCIALE. Intre Societatea Comercială „STIL COM” S.A. Vulcan și „Vizcoza” Lupeni s-a stabilit colaborarea pentru fabricarea produselor industriale „Vilpon” și „Vilcon”, aparținând celei de-a doua firme. Detergenții de calitate superioară sînt folosiți atît pentru produsele textile, cit și pentru menaj și se găsesc în toate unitățile comerciale din oraș. O inițiativă bună care ar trebui extinsă și în celelalte orașe ale Văii Jului. În curînd se vor testa pe piață noi produse („Cavil” și „Glazvil”) ale aceluiași firme, în relație cu aceeași societate comercială (D.N.)

BUGET Primăria orașului Aninoasa a primit de la buget suma de 2.000.000 lei. Pentru rezolvarea problemelor din localitate este nevoie de 10.000.000 lei pentru drumuri și de 20 milioane lei pentru finalizarea lucrărilor restante, locuințe, construcții sociale, investiții. Deoarece aceste lucrări nu sînt avarate, dar a început decolmatarea pîrului Aninoasa. Vine primăvara și apele trebuie să-și intre în marea lor Măcar ele. (D.N.)

Rubrică realizată de
Viorel STRAUC

ȘI NEBUNE

Să dai în boală,
nu alta!

Doamna Elena Luntraru, asistentă medicală la Dispensarul urban nr. 2 Vulcan, ne-a sesizat un fapt deosebit de grav, rugîndu-ne să-l aducem la cunoștința opiniei publice. Avînd în vedere gravitatea deosebită a acestuia, prin consecințele pe care le-ar fi putut avea, am considerat că opinia publică trebuie să fie pusă în temă, pentru a se putea evita, în acest fel, o repetare. Despre ce este vorba? „Lucrez în această meserie de aproape 20 de ani, dar niciodată nu mi s-a întîmplat așa ceva. Tocmai mă pregăteam să fac o injecție unui copil mic, cînd am observat în sticlucă de ampicilină ceva negru. Uitîndu-mă mai atent am văzut că era un paianjen”.

NOTĂ

Un paianjen într-o sticlucă de ampicilină sterilizată și ermetic închisă.

Incredibil! Gîndiți-vă numai la ceea ce s-ar fi putut întîmpla, dacă această injecție ar fi fost administrată copilului. Doamna Luntraru ne spune că nu mai are încredere în aceste injecții (n.n. — cele produse de Fabrica de antibiotice Iași), în calitatea acestora. Cu atît mai mult cu cît este a doua oară cînd are probleme cu antibioticele produse la fabrica din Iași. A mai făcut o dată, tot o ampicilină, unui bătrîn, care, după a treia injecție, devenise „mai bolnav ca înainte”. „Așa nu se mai poate!”, avertizează doamna Luntraru. Și are dreptate. Nu știm cum se lucrează la Fabrica de antibiotice Iași, dar știm că se comit prea multe greșeli. Un paianjen într-o sticlucă sterilizată și capsată nu poate să însemne decît un singur lucru: se lucrează neatent. Iar asta nu este permis. Cu atît mai mult în medicină. Medicina nu-i o joacă. Deci, domnilor farmaciști, mai multă atenție. Nu vă jucați cu viațile oamenilor.

Fiberiu VINTAN

PILE ȘI RELATII

— Ai mare noroc că-mi ești fiu, altminteri te dădeam imediat afară și-l puncam în locul tău pe nepotul Vasile! ♪

— E adevărat că n-am luat încă mită, dar aș da oricît să primesc și eu!!!

Desene de Vali LOCOTĂ

Amețeața prețurilor

(Urmare din pag. 1)

sa de decizie în aceste cazuri este însoțită și de o cotă de nepăsare din partea unor lucrători comerciali care încă nu-și dau seama că pierderile vor afecta cîștigurile. Privim și noi cumpărătorii, privesc și vinzătorii minusculele batoane de ciocolată (cît o

napolitană) care staționează în rafturi numai și numai dintr-un singur motiv: 48 lei! Ce facem cu ele?

Are comerțul capacitatea de adaptare la cursul vieții? Urmărese bunii noștri comercianți viteza de circulație a mărfurilor și evoluția stocurilor? Sau, preocupările lor încă n-au ieșit din sfera muncii organizatorice?

Primim de la un
membru al PNT-cd

Quo vadis?

Purtătorii de cuvînt — antici-pați de către Organizația județeană Hunedoara a P.N.T.-c.d. — în frunte cu dl. Tiberiu Viadislav, „mare intelectual”, cum el însuși pretinde (i-au murit lăudătorii?), se cam plimbă pe la partide ca țigani cu cortu'. Amintim periplusul postrevoluționar al d-lui Viadislav: F.S.N., P.N.T.-c.d., Uniunea liberală „Brătianu” și din nou P.N.T.-c.d. întrezărese ei oare vreun nou os?

Virgil LĂZĂRESCU

Rugby, divizia A

FARUL CONSTANȚA — ȘTIINȚA PETROȘANI 28-3 (18-3). La Constanța s-a desfășurat sim-bătă, 2 martie 1991, primul meci din cadrul turneului pentru locurile 5-8, într-o etapă devans, dintre echipele Farul Constanța și Știința Petrosani. Meciul a găsit echipele într-un stadiu incomplet de pregătire, pentru că, de fapt, data primelor dispute este 16 martie. Echipa din Constanța, mai tehnică și mai puternică, a deschis scorul dintr-o lovitură de pedeapsă prin pușoșeanul Bezărau și tot el înscrie din nou următoarele trei puncte. În min. 20, doi jucători de bază, Ivănuș și Locziko (Știința) părăsesc terenul accidentați, „chilibrul se frînge și gazdele mai înscriu prin pachetul de înaintași ajungînd la 12-0, moment în care Florea reduce din handicap. Repriza se încheie cu 18-3, pentru că gazdele mai transformă două lovituri de pedeapsă.

Partea a doua este mai echilibrată, dar unele inexactități au făcut ca diferența de scor să fie tot în favoarea gazdelor, oaspeții ratează un eseu și o lovitură de picior căzută, iar gazdele mai înscriu din trei încercări, ridicînd scorul la 28-3. O infrîngere grea prin proporțiile scorului, dar o victorie meritată a gazdelor, care, cu șapte internaționali, formează echipa care vine puernic din urmă cu pretenții la titlul pentru campionatul următor.

Dorel NEAMȚU

OF-URILE NOASTRE DE FIECARE ZI

Cereul sărăciei se strînge

(Urmare din pag. 1)

concura cu șanse de reușită cu cele nu demult apuse.

Peste toate acestea, au venit prețurile exorbitante fixate de producători, iar guvernul a aplicat legea impozitelor pe salarii. Primul îi face venitul pe seama cumpărătorului, prin prețul de vânzare, iar guvernul îi rotunjește bugetul prin impozit, pe care nu ne poate opri nimeni să-l considerăm ca o mică cotă parte din venitul realizat de agenții economici pe seama prețurilor umflate. Și toate pe spatele nostru, al celor mulți, care, practic, n-am cîștigat mai nimic din toată afacerea asta. Ba, pe deasupra, ne mai așteaptă o nouă rundă de majorări de prețuri la principalele produse alimentare, ce vine taman în săptămîna Paștelor. Cîlmea ironiei — deși avem

asigurări că aceste majorări vor fi ținute sub control și vom mai fi fericiți și cu o majorare a salariilor. Și aceasta majorare, ca și compensațiile, vor fi suportate de firmele la care lucrăm. Și dacă acestea nu vor avea bani, de unde vom primi astfel de salarii? Nici acum, deși impozitul pe salarii creează venituri substanțiale guvernului, acesta nu se angajează la subvenții, vehiculînd ideea — mai veche — că trebuie să acopere deficitul bugetar valutar. Dar cîtă valutară ne-a dat nouă guvernul? Iar trebuie să ne sacrificăm să plătim datoriile externe? Dacă, da, să ni se spună și mai finanțăm și acest guvern. Am mai finanțat noi unul decît de-a rîndul.

Ca o ironie a soartei, cea mai importantă problemă a Parlamentului este la ora actuală cînd să seriem cu „I” din „a” și cînd cu „a” din „I”. Pînă bine fraților de scriere avem noi nevoie sau de bani și trai îndestulat? Că, pînă una-alta, n-avem de nevoie, iar cereul sărăciei se strînge tot mai mult. OI, OI...

Între speranță
și deznădejde

(Urmare din pag. 1)

țional cu jumătate din randamentul din 1989; au continuat să consume sute de mari întreprinderi energofage, care, în loc de beneficii, au produs pierderi; balanța de plăți externe s-a încheiat cu deficit; s-au golit rafturile magazinelor, iar în domeniul investițiilor, al construcțiilor de locuințe și al lucrărilor edilitar-gospodărești a intervenit un blocaj total. Iată elementele care, conjugate cu fenomenul subproducției și obsesia revendicărilor, dau puține speranțe culegerii, în viitorul cît de cît apropiat, a roadelor pieții libere în care ne-am pus atite, speranțe. Bunăstarea la care rivnim nu poate fi clădită pe haos.

În raportul primului ministru se vorbește de protecție socială, de grija guvernului față de anumite categorii sociale mai greu atinse de liberalizarea prețurilor și șomaj. Și mulți trăiesc cu iluzia că guvernul va asigura într-adevăr și salarii, și ajutoare — că doar de aceea l-am votat. Întrebarea care se impune și care este timpul să fie conștientizată este următoarea: de unde, pe ce bază să funcționeze protecția socială, dacă nu se munceste și producția continuă să scadă? Nemunca și exacerbarea revendicărilor nu poate genera la ora actuală decît inflație și haos, ceea ce periclităză însuși procesul de democratizare, al reformei, înaintarea spre economia de piață. Or, chiar dacă există forțe obscure, interesate în destabilizarea țării, salvarea în fața acestui pericol nu poate fi decît redresarea economică, deci munca. Și această salvare trebuie să vină atît de la guvern, cît și de la cei care, prin competența și arguința lor, decid soarta producției bunurilor necesare economiei, menținerii calității vieții la un nivel decent.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ART. 1. — (1) Pentru munca prestată în condițiile prevăzute în contractul individual de muncă, fiecare persoană are dreptul la un salariu în bani, convenit la încheierea contractului.

(2) Salariul cuprinde salariul de bază, adaosurile și sporurile la acesta.

(3) Salariul de bază se stabilește pentru fiecare salariat în raport cu calificarea, importanța, complexitatea lucrărilor ce revin postului în care este încadrat, cu pregătirea și competența profesională.

(4) Adaosurile și sporurile la salariul de bază se acordă în raport cu rezultatele obținute, condițiile concrete în care se desfășoară activitatea și, după caz, vechimea în muncă.

(5) Adaosurile și sporurile la salariul de bază se iau în calcul la stabilirea drepturilor care se determină în raport de salariu, în măsura în care se prevede prin lege.

(6) Salariul de bază, adaosurile și sporurile sînt confidențiale.

ART. 2. — La stabilirea salariului nu pot fi făcute discriminări pe criterii politice, etnice, confesionale, de vîrstă, sex sau de stare materială.

ART. 3. — Prevederile prezentei legi se aplică:

a) persoanelor angajate cu domiciliul în România sau care au autorizație de a lucra în România, dacă își desfășoară activitatea în țară;

LEGEA SALARIZĂRII

b) cetățenilor români angajați ai unităților constituite pe teritoriul României, care își desfășoară activitatea peste hotare.

CAPITOLUL II

Modul de stabilire a salariilor și rolul statului în protecția socială a salariaților

ART. 4. — (1) Sistemul de salarizare pe baza căruia se fixează salariile individuale se stabilește potrivit prevederilor prezentei legi, în raport cu forma de organizare a unității, modul de finanțare și caracterul activității.

(2) Salariile se stabilesc prin negocieri colective sau, după caz, individuale, între persoanele juridice sau fizice care angajează și salariați sau reprezentanți ai acestora, în funcție de posibilitățile financiare ale persoanei care angajează.

(3) Fac excepție:

a) salariile personalului unităților bugetare, care se stabilesc de către Guvern, cu consultarea sindicatelor, precum și salariile personalului organelor puterii legislative, executive și judecătorești, care se stabilesc prin lege;

b) salariile personalului regiilor autonome cu specific deosebit, nominalizate de Guvern, care se stabilesc în același mod ca la unitățile bugetare;

c) salariile conducătorilor de so-

cietăți comerciale și regii autonome, care se stabilesc de către organele împuternicite să numească aceste persoane.

(4) Modificarea salariilor determinate prin negociere nu poate fi cerută de părțile din contractul de muncă mai înainte de împlinirea unui an de la data stabilirii lor.

ART. 5. — (1) Salariul de bază minim pe țară se stabilește prin hotărîre a Guvernului, după consultarea sindicatelor și a patronatului.

(2) Salariile de bază determinate prin negociere, precum și cele stabilite prin hotărîri ale Guvernului sau prin legi, nu pot fi mai mici decît salariul de bază minim pe țară aprobat pentru programul normal de muncă.

ART. 6. — În condițiile creșterii prețurilor și tarifelor, sistemul de compensare — indexare a salariilor de bază se stabilește cu consultarea sindicatelor și a patronatului, prin hotărîre a Guvernului.

CAPITOLUL III

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 7. — (1) Plata salariului se face periodic, la intervale de cel mult o lună.

(2) Drepturile bănești cuvenite angajatului se plătesc înainte oricărui alte obligații bănești ale unității.

(3) Salariul nu poate fi urmărit

sau reținut decît în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

(4) În cazul decesului salariatului, drepturile bănești care i se cuvin pînă la data la care s-a produs decesul se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor sau părinților lui, iar în lipsa acestora se plătesc celorlalți moștenitori în condițiile dreptului comun.

ART. 8. Pentru frînarea procesului inflaționist și a șomajului, Guvernul cu consultarea sindicatelor, poate lua, pentru o perioadă de cel mult un an, măsuri de moderare a creșterii salariilor prin introducerea unor impozite suplimentare suportate de către cel care angajează.

ART. 9. — La propunerea Guvernului, prin lege, se pot aproba prelungirea duratei de timp prevăzute la art. 8, precum și înghețarea salariilor pe perioade limitate.

ART. 10. — În cazul în care, cu ocazia negocierii salariilor pentru anul 1991, apar divergențe care nu pot fi soluționate în termen de 30 de zile calendaristice, se va aplica sistemul de arbitraj reglementat prin Legea privind soluționarea conflictelor colective de muncă.

ART. 11. — Prezenta lege intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicarea sa în Monitorul Oficial.

ART. 12. — Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă actele normative prevăzute în anexă, precum și orice alte dispoziții contrare.

LEGEA CONTRACTULUI COLECTIV DE MUNCA

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ART. 1. — Contractul colectiv de muncă este convenția dintre patroni și salariați, prin care se stabilesc, în limitele prevăzute de lege, clauze privind condițiile de muncă, salarizarea și alte drepturi și obligații ce decurg din raporturile de muncă.

ART. 2. — Părțile din contractul colectiv de muncă sînt egale și libere în negocierea clauzelor acestuia.

ART. 3. — Procesul-verbal de conciliere, precum și, după caz, hotărîrea prin care s-a soluționat un conflict colectiv de muncă fac parte integrantă din contractul colectiv de muncă.

ART. 4. — Prevederile contractului colectiv de muncă produc efecte pentru toți salariații din unitate, indiferent de data angajării lor sau dacă s-au afiliat sau nu la o organizație sindicală din unitate.

ART. 5. — Contractul individual de muncă nu poate să prevadă clauze contrare contractului colectiv de muncă.

CAPITOLUL II

Încheierea contractului colectiv de muncă

ART. 6. — Contractele colective de muncă se pot încheia la nivelul unităților, grupurilor de unități, ramurilor de activitate, precum și la nivel național, în condițiile prevăzute în prezenta lege.

ART. 7. — (1) La nivelul unității, contractul colectiv de muncă se încheie între patron și salariați.

(2) La încheierea contractelor colective de muncă salariații sînt reprezentați de către sindicate. În unitățile în care nu sînt organizate sindicate sau în care, deși sînt organizate, nu toți salariații sînt membri de sindicat sau ai aceluiași sindicat, reprezentanții salariaților sînt aleși de aceștia prin vot secret, pe liste.

ART. 8. — (1) La nivelul grupurilor de unități, al ramurilor sau la nivel național, contractele colective de muncă se încheie de către reprezentanții patronilor și ai salariaților.

(2) La încheierea contractelor prevăzute la alin. 1, salariații sînt reprezentați de către organizațiile sindicale de tip federație, în cazurile în care contractele se încheie la nivel de grupuri de unități sau ramuri, ori de către organizațiile sindicale de tip confederație, în cazurile în care contractele colective de muncă se încheie la nivel național.

(3) Reprezentanții patronilor vor fi numiți de către Camera de comerț și industrie.

ART. 9. — (1) Contractul colectiv de muncă se încheie pe o perioadă determinată, care nu poate fi mai mică de un an, sau pe durata unei lucrări determinate.

(2) La expirarea termenului pentru care a fost încheiat contractul colectiv de muncă, părțile pot hotărî prelungirea aplicării acestuia, în condițiile în care a fost încheiat sau în alte condiții ce vor fi convenite.

ART. 10. — (1) Contractul colectiv de muncă cuprinde clauze prin care se stabilesc drepturile și obligațiile reciproce ale părților în promovarea unor relații de muncă echitabile, de natură să asigure protecția socială a salariaților, diminuarea sau eliminarea conflictelor colective de muncă ori declanșarea grevelor.

(2) În contractul colectiv de muncă se pot include și prevederi referitoare la protecția celor aleși sau delegați în organele de conducere ale sindicatelor.

ART. 11. — În contractul colectiv de muncă, sub sancțiunea nulității absolute, nu pot fi incluse clauze care să conducă la acordarea unor drepturi salariaților sub nivelul minim prevăzut de legislația muncii în

vigoare sau care să fie contrare ordinii de drept.

ART. 12. — (1) Contractul colectiv de muncă se încheie în formă scrisă, se semnează de către participanții la negocieri, se înregistrează și se depune în termen de 5 zile la direcția de muncă și protecție socială județeană sau a municipiului București.

(2) Contractele colective de muncă încheiate la nivelul grupurilor de unități, al ramurilor sau la nivel național se înregistrează, se depun și se păstrează la Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(3) Contractul colectiv de muncă devine aplicabil de la data înregistrării lui.

CAPITOLUL III

Executarea, modificarea, suspendarea și încetarea contractului colectiv de muncă

ART. 13. — (1) Executarea contractului colectiv de muncă este obligatorie pentru părți.

(2) Neîndeplinirea obligațiilor asumate prin contractul colectiv de muncă atrage răspunderea celor care se fac vinovați de aceasta.

ART. 14. — (1) Clauzele contractului colectiv de muncă pot fi modificate pe parcursul executării lui, în condițiile legii, ori de cîte ori părțile convin în acest sens.

(2) Modificările aduse contractului colectiv de muncă se comunică în scris, în termen de 5 zile, organului la care acesta se păstrează și devin aplicabile de la data înregistrării comunicării.

ART. 15. — Executarea contractului colectiv de muncă sau a unor clauze ale acestuia se suspendă pe durata grevei, dacă nu este posibilă continuarea activității de către salariații ne-participanți la greva.

ART. 16. — (1) Contractul colectiv de muncă poate înceta sau aplicarea

sa poate fi suspendată dacă părțile hotărîse acest lucru.

(2) Contractul colectiv de muncă încetează:

a) la împlinirea termenului sau la terminarea lucrării pentru care a fost încheiat, dacă părțile nu convin prelungirea aplicării acestuia;

b) la data dizolvării sau constatării falimentului unității.

(3) Încetarea contractului colectiv de muncă va fi notificat în termen de 5 zile organului la care acesta a fost înregistrat și se păstrează.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

ART. 17. — Litigiile în legătură cu executarea, modificarea suspendarea sau încetarea contractului colectiv de muncă sînt litigii de muncă ce se soluționează de către judecătoria.

ART. 18. — Cererile referitoare la contractele colective de muncă, formulate în fața instituțiilor, organizațiilor sau instanțelor judecătorești, sînt scutite de taxă de timbru.

ART. 19. — În sensul prezentei legi, prin patroni se înțeleg regile autonome, societățile comerciale și celelalte persoane juridice sau persoanele fizice care folosesc forța de muncă salariată.

ART. 20. — (1) Contracte colective de muncă pot fi încheiate și în instituții bugetare sau în departamentele care coordonează a fel de instituții, dacă prin lege se prevede că unele drepturi ale salariaților din aceste unități se stabilesc prin negocieri colective.

(2) În astfel de situații, organele de conducere ale institutului bugetare sau, după caz, ale departamentelor reprezintă pe patroni la încheierea contractelor colective de muncă.

ART. 21. — Prevederile art. 76-80 din Codul muncii, precum și orice alte dispoziții contrare, se abrogă.

MIRACOLUL GERMAN (II)

În timp ce Anglia și-a încheiat anul fiscal 1989 cu un deficit de 20 miliarde lire, nemții au un beneficiu de 50 miliarde lire. Iar pentru anul 1990 planificaseră 55 miliarde lire. Marca germană, în 1989, a fost mai puternică, cu 50 la sută, decît dolarul SUA, în comparație cu 15 ani în urmă, și cu sută față de lira engleză. În timp ce întreprinderile industriale și cele de autoturisme sînt în oarecare declin în Anglia și America, Germania prosperă și obține realizări progresive. Numai industria auto are un beneficiu extern de 25 miliarde lire, pe cînd industria auto engleză înregistrează 6 miliarde pierdere. Prima care dezvăluie secretul succesului este frica.

Dacă în anul 1945 acest popor nu avea ce să mîncească, nu a avut unde să se odihnească, dar a învățat un lucru și anume: dacă va avea ocazia și modalitatea să muncească cinstit și să-și asigure existența, aceasta nu-i va scăpa din mîini niciodată și va

trăi cu acest drept. După închiderea graniței RFG-RDG, din RDG au trecut în zona vestică, în ultimele decenii, peste două milioane de oameni. Pe zi seseau în Germania federală 1000 de oameni pentru a începe o viață nouă.

Oamenii care au muncit cinstit cîndva pentru nimic, au fost în stare să înceapă o viață nouă, pornind de la nimic. Aceiași oameni încep lucrul și acest entuziasm față de muncă este preluat și de copiii lor. Cultul muncii este real. Produc cinstit fiindcă le e frică să nu piardă iar totul. În Germania de după război s-a terminat deosebirea de clasă. Patronul, căruia i s-a bombardat fabrica, s-a asociat cu simplul soldat întors din război, deoarece el nu a avut nimic decît două brațe de muncă. În uzine există solidaritate și egalitate între toți. Atunci cînd unul din liderii sindicali de la uzinele Mercedes a fost întrebat: „Cumneavoastră lucrați pentru

uzină sau cu uzina?” a răspuns „noi sîntem uzina”.

Pe lângă sirguința și simțul de răspundere, omul german ajută și cu conștiința lui la progresul țării sale. Are muștrări de conștiință fiindcă poporul german a fost umilit după primul și al doilea război mondial. Vor să dovedească faptul că poporul nu poartă nici o vină pentru ce au făcut conducătorii lor.

După terminarea războiului, germanii și-au consacrat toată energia creatoare în slujba producției, a creșterii productivității muncii, în mecanizarea intensă și în general în ridicarea tehnicității, fiind conștienți că așa își pot recîștiga identitatea. Filozofia lor este: dacă producem autovehicule bune sîntem oameni buni. Și este incontestabil că automobilul german este bun.

(Va urma)

Traducere de
Ing. E. KOVACS

Tîrgul de la Leipzig PRIMAVARA 1991

Cele opt secțiuni ale Tîrgului de la Leipzig, Primăvara 1991, pentru bunurile de consum (19-20 martie), sînt caracterizate, ne asigură serviciul de promovare printr-o mare participare internațională și expuneri de amploare. În această primăvară produsele pentru cosmetice, pentru instrumentare, cele de spălat, farmaceutice și altele vor retine atenția unui numeros public.

După succesul primei ediții „Primăvara '90”, din octombrie

1990, Tîrgul de la Leipzig a hotărît să organizeze și o expoziție specializată. Vor fi standuri pentru articole de coafură (produse capilare, de machiaj și parfumerie, plină la solarii, saună, produse chimice de folosință casnică). Mai mult de 100 societăți germane, franceze, daneze, italiene și elvețiene și-au anunțat, deja, participarea.

Numeroase firme din noile landuri ale Germaniei vor organiza standuri colective, cu produse de

toaletă, farduri, îngrijirea părului etc.

În ultima săptămîină din februarie a fost salonul model. După Tîrgul de primăvară vor urma manifestări cu tematici interesante și atractive: saloane ale casei, grădini și loisir-ului (13-21 aprilie), al cărții (24-29 aprilie), Auto '91 (4-12 mai), al artizanatului și industriei mici (7-12 iunie).

H O R O S C O P

VARSATOR

(20 Ianuarie - 18 Februarie)

O zi plină de situații neprevăzute și o posibilă durere de cap.

PIȘTI

(19 Februarie - 20 Martie)

Veți avea o discuție agreabilă cu o persoană influentă. E recomandabil să nu luați în serios promisiunile care... curg.

BERBEC

(21 Martie - 20 Aprilie)

Departe de dv. sînt ochii care ar avea nevoie să vă vadă! Și totuși, minunea se va întîmpla.

TAUR

(21 Aprilie - 20 Mai)

Nu este o zi potrivită pentru a semna documente care reclamă răspunderea proprie.

GEMENI

(21 Mai - 21 Iunie)

Mici neplăceri cu inima. Verificați dacă nu e de vină cafeaua sau noaptea albe.

RAU

(22 Iunie - 22 Iulie)

Veți fi primit(ă) cu simpatie într-un anturaj nou. Nu fiți zădărnici(ă) cu... grațiile!

LEU

(23 Iulie - 22 August)

Exclueți din afacere a treia persoană - cea venită prea tîrziu - și totul va fi bine.

FECIOARA

(23 August - 21 Septembrie)

Pierderi la un joc de noroc și vestea unei datorii uitate.

BALANȚA

(22 Septembrie - 21 Octombrie)

Dacă nu ieșiți urgent dintre hîrțile în care v-ați îngropat, veți rămîne acolo toată viața.

SCORPION

(22 Octombrie - 21 Noiembrie)

Evitați pe cît posibil o chemare în fața instanței - lucrurile pot lua o întorsătură neașteptată.

SAGETATOR

(22 Noiembrie - 20 Decembrie)

Dacă vă sculați obosit e semn că veți avea o zi dificilă. O oarecare redresare este previzibilă în partea a doua a zilei.

CAPRICORN

(21 Decembrie - 19 Ianuarie)

Nu vă amăgiți cu norocul - fără muncă nu există plată cinstită.

M I C A P U B L I C I T A T E

ANIVERSARI

COLECTIVUL Magazinului general Petrița urează doamnei Vasile Maria, șef complex, cu ocazia ieșirii la pensie, „La mulți ani” și sănătate. (175).

SOTIA Gabi, copiii Andy, Ada și Laura urează scumpului lor Bartha Iosif, multă sănătate și un călduros „La mulți ani”, cu ocazia aniversării zilei de naștere. (169).

VINZARI

VIND televizor „Sirius”, alb-argint, absolut nou. Petrosani, Gh. Baritiu, nr. 26. Telefon 45144. (170).

VIND Dacia 1300. Telefon 70093, Vulcan sau Taxi Spațial 4119121. (174).

VIND casă mare cu spațiu comercial la parter și locuință la etaj, ocupabilă imediat. Petrosani, str. Vlad Tepeș, nr. 12. Telefon 42608, între orele 16-20. (146).

SCHIMBURI DE LOCUINȚĂ

SCHIMB apartament, două camere, Petrosani, strada Independenței, bloc 7/33, cu apartament 3-4 camere, aceeași zonă. (175)

COMEMORARI

SOTIA Onuș, copiii Ion și Tibi amintesc împlinirea a trei ani de la decesul celui care a fost un bun soț și tată.

NISTOR IOAN

Nu l vom uita niciodată. (158)

SOTIA, fiica, ginerele și nepotii ei adinea durere anuntă împlinirea a șase săptămîni de la dispariția din viață a celui care a fost soț, tată și bunici.

GERGELI OTTO

Nu te vom uita niciodată. (177).

Mari cîștiguri la obligațiunile C. E. C.

Începînd cu tragerea la sorți a obligațiunilor CEC pe luna ianuarie 1991, Casa de Economii și Consemnațiuni, ca urmare a majorării dobînzilor de la 2 la 4 la sută, acordă lunar noi și importante cîștiguri în bani astfel:

- 1 cîștig cu o valoare de . . . . . 100 000 lei;
- 2 cîștiguri cu o valoare de . . . . . 75 000 lei;
- 3 cîștiguri cu o valoare de . . . . . 50 000 lei;
- 4 cîștiguri cu o valoare de . . . . . 25 000 lei;
- 6 cîștiguri cu o valoare de . . . . . 15 000 lei;
- 100 cîștiguri cu o valoare de . . . . . 7 000 lei;
- 100 cîștiguri cu o valoare de . . . . . 4 000 lei;
- 100 cîștiguri cu o valoare de . . . . . 3 000 lei;
- 700 cîștiguri cu o valoare de . . . . . 2 000 lei;

Pentru a vă încerca șansele procurați-vă din timp obligațiunile CEC puse la dispoziția dv. la toate unitățile CEC proprii.

Exploatarea minieră Petrila-Sud

angajează direct sau prin transfer:

- TELEFONIST (întreținere centrale și rețele telefonice).

Încadrarea se va face conform Legii nr. 12/1971 și Legii nr. 57/1974.

Societatea comercială de construcții „CONPET” SA (fost ACM)

Prestează servicii pentru agenți economici și persoane particulare:

- lucrări de faianțări, zugrăveli, pardoseli reci și calde, instalații sanitare, electrice, încălzire, confecții metalice, diverse prefabricate mici.

- închirieri de utilaje de excavat, ridicat, nivelat, pompă de beton.

- livrări de betoane și mortare, cu transportul la destinație.

Relații la sediul Societății Petroșani, strada 1 Decembrie, nr. 90, telefon 41152.

Spitalul orășenesc Lupeni

angajează prin concurs următoarele posturi:

- 1 ELECTRICIAN
- 1 FOCHIST
- 1 LĂCĂTUȘ, mecanic auto.

Condițiile de încadrare conform Legii 12/1971 și Legii 57/1974.

Primăria orașului Aninoasa

cu sediul în strada Libertății, nr. 85, angajează prin concurs:

- UN TEHNICIAN urbanism, cu studii superioare sau medii;
- UN TEHNICIAN cu amenajarea teritoriului, cu studii superioare sau medii.

Concursul se va ține în data de 3 aprilie 1991, la sediul Primăriei orașului Aninoasa.

Relații suplimentare la Sediul Primăriei orașului Aninoasa.